

КРАТКЫ НАСТАВЛЕНІЯ

За

ВЪТІЙСТВОТО.

Словесата въ тая книга, рѣкохмы го това и въ предисловіето си, ще сѣбжатъ за сѣкой сѣтопроевѣдникъ, да черпи отъ глѣхъ, и да сѣ рѣководи за да схъчнѣва отъ себе си новы, и подобны словеса краткы, и пространны споредъ желаніето мѣ. Той може като въ една градина да събира разны, и цѣстры цѣфтѣ, та да съставѣ выткы отъ словеса.

Проевѣдникътъ на божіето слово приличѣ да е отъ дѣхонна чинъ, и поведеніето мѣ да е скромно, и съобразно съ пошченіята мѣ; защото шѣвъ слогото не може да има полза и вѣднѣ междѣ слышатели мѣ. И пакына какъ вы могли нѣкой да пошчава да отвѣгвалы отъ пѣанство, на прилѣхъ, когато той самъ си вы ималъ на себе си такъкъ порокъ? [леке] въ томъ слѣчай той вы чолз да мѣ кажѣтъ: „в р а ч ю, и с ц ѣ р н с ѣ с а м ѣ,“ споредъ реченото.

Тѣлесното движеніе, и гласътъ на проевѣдникътъ трѣбва да сѣ съобразны съ дѣмыты; защото безъ това слогото выка мѣртко, и недѣйствиело. Още проевѣдникътъ трѣбва да гледа да говори съ начинъ, цѣто да може да сѣ слѣшѣ отъ сичкыты, и още да изричѣ дѣмыты сиано, и сладкорѣчно, та въ това да засладава слѣхътъ на слышатели мѣ. Я за да сѣ слѣша, и раздѣлѣва доврѣ, гласътъ мѣ трѣбва да е доволенъ, ясень, съразмѣренъ, и гыздавъ. Яко и гласътъ да е естественна дарба, може обаче да сѣ спомѣга въ недостаткыты си и отъ искѣството, когато мѣ давалы прилична степенъ. Я въ сѣкой челоувѣкъ има три степенѣ на гласа мѣ: высокъ, средень, низкъ; высокътъ е който употреблѣвалы, кога выкамы нѣкогого отъ далечъ; низкътъ е кога приказвалы съ нѣкогого твърдѣ отъ вѣздо; среднятъ е, цѣто го употреблѣвалы въ обыкновенныты разговоры, и той е приличнѣтъ и въ пѣблѣныты словеса, выло черковны, выло тѣжественны. Много сѣ ажже който мысли, че да сѣ чѣе по доврѣ отъ слышатели мѣ, трѣбва да употреби на-высокъма степенъ на гласа си, защото това вы докарало една неприѣтностъ. И безъ да промѣнилъ тонытъ на гласа си, нѣкъ мѣжемъ да говоримъ доста сиано.

За да сѣ слѣша доврѣ, и ясно проевѣдникътъ трѣбва да произнесѣ дѣмыты ясно, тѣй цѣто слоговеты, и вѣкыты въ сѣкой дѣма да сѣ распознаватъ враздмѣтелно, и това выка, когато употребѣва умѣренность въ скоростъ-та; защото скоростъ-та докарѣ слышеніе въ раздѣла, и въ свързѣната на слоговеты. Цѣ прогнѣтъ трѣбва да отвѣгнѣва и отъ твърдѣ вѣзеного (вѣзеного) произношеніе.